

Demokrati

1919 fick Sverige en lag om allmän rösträtt. Då fick både män och kvinnor rätt att rösta enligt lagen. Tidigare hade bara män med förmögenhet eller män som ägde mark haft rätt att rösta. Vanliga män och kvinnor utan pengar och mark hade inte haft någon rösträtt. Makten hade funnits hos de rika männen och några få människor hade bestämt över majoriteten.

Att införa allmän rösträtt och att ge kvinnor rätt att rösta var ett första steg mot ett samhälle för alla. Det är själva grundtanken i en demokrati. Redan på 1800-talet arbetade man i många länder för att kvinnor skulle ha rätt att rösta. I Nya Zeeland fick kvinnor rösträtt 1893. I Sverige tog det längre tid att ge kvinnor rösträtt. Av de nordiska länderna var Sverige sist med att införa kvinnlig rösträtt. Först var Finland 1906. I Frankrike fick kvinnor rösträtt på 1940-talet och i Schweiz kunde kvinnorna börja rösta så sent som 1971. Första gången kvinnor röstade i Sverige var i riksdagsvalet 1921.

I det demokratiska samhället i Sverige finns det fyra viktiga rättigheter. Rätten att rösta är en av dem. En annan är rätten att uttrycka sina åsikter i till exempel radio, tv eller på film och att uttrycka åsikter i bild. En tredje rättighet är rätten att skriva och ge ut böcker eller tidningar utan censur. Man har rätt att sprida information som man anser vara viktig och att till exempel skriva bloggar på internet. Så länge innehållet i det man säger eller skriver inte kränker andra, har man rätt att uttrycka sig fritt.

Lagen om religionsfrihet är den fjärde rättigheten och den ger alla människor rätt att tillhöra vilken religion de vill, utan att bli diskriminerade. Man har rätt att träffas för att ha religiösa möten. Man har också rätt att missionera – att sprida sin tro.

Av världens drygt 200 stater är ungefär hälften demokratier. De kallas för demokratier för att medborgarna har rätt att rösta, men det innebär inte att de är helt demokratiska. I en del demokratiska länder kan alla medborgare ha rösträtt, men partierna att rösta på är få och ibland kan ett parti vara helt styrt av en president eller en kung. Rätten att uttrycka sina åsikter är inte heller självklar. Även i demokratier händer det att journalister mördas för att de kritiserar regeringen och att författare fängslas för att de skriver obekväma sanningar.

Att leva i en demokrati innebär att man som medborgare har rättigheter, men det innebär också att man måste bevaka dem.

